

Kirsty Manningová

Zmizelý rukopis může
odhalit dávná tajemství
a změnit přítomnost

Záhada rukopisu

Vězení Fresnes, rok 1940: Margot, bývalá komorná z luxusní vily na Riviéře, skončí ve vězeňské cele s novinářkou Joséphine. První dostala trest smrti za vraždu, druhá je členkou protinacistického odboje. Když později společně strádají v pracovním táboře, vzájemná náklonnost a důvěra jim pomohou přečkat nejhroší okamžiky. Domů se však vrátí jen jedna z nich.

Paříž, současnost: Ovdovělou Evie, majitelku obchůdku se vzácnými botanickými tisky a matku dospívajícího syna, vytrhne z truchlení příprava výstavy o manželově pratetě Joséphine Murantové, slavné autorce detektivních románů. Evie se zalíbí myšlenka strávit se synem poslední krásné léto, a tak spolu odjíždějí do Joséphininy vily na Azurovém pobřeží, jež byla součástí dědictví. Tam Evie rozplétá nitky dávné vraždy a s nimi i málo známý osud Francouzek, vězněných během nacistické okupace v Německu.

Román, který umně propojuje minulost s přítomností, je zároveň něžným a jímavým příběhem ženského přátelství, obětí, ztrát, ale i příslibů nových lásek.

„Důmyslný příběh z pera Kirsty Manningové je stejnou měrou zdrcující jako vítězoslavný. Její talent vymýšlet překvapivé zvraty mu propůjčuje kouzlo knihy, kterou si nemůžete nechat ujít.“

– Publishers Weekly

„Historický román ve vrcholné formě.“

– Better Reading

Kirsty Manningová

Záhada rukopisu

Kirsty Manningová

Záhada rukopisu

Přeložila Bohumila Kučerová

metafora

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude trestně stíháno.

Tato kniha je román. Jména, postavy, místa a události se v některých případech zakládají na historických událostech, jsou však použita fiktivně.

Copyright © Osetra Pty Ltd 2021

Published by Allen Unwin, Australia

Translation © Bohumila Kučerová

Czech edition © Grada Publishing, a. s., 2022

All rights reserved

ISBN 978-80-7625-704-7 (ePub)

ISBN 978-80-7625-703-0 (pdf)

ISBN 978-80-7625-243-1 (print)

Pro Jemimu,
která si v srdci nese
nezdolnost a radost.
Jsi ve všech ohledech
nádherná bytost.

1. kapitola

MARGOT

VILA SANARY, AZUROVÉ POBŘEŽÍ
14. ČERVENCE 1939

Velkolepá, mramorem obložená vstupní hala vily překypovala barvami a živou konverzací. Politici, umělci, spisovatelé, členové společenské smetánky a příslušníci místní francouzské venkovské šlechty popíjeli šampaňské a martini a zdravili se navzájem polibky na tvář, bodrým poplácáváním po zádech a pevnými stisky rukou. V rohu hrála pětičlenná jazzová kapela a teplý letní vzduch se mísil s drahými parfémami, pylem a kouřem z doutníků.

Margot Bissetová v jednoduché uniformě služebně se proplétala mezi hosty: ženami ve flitry pošítych róbách se sniženým pasem či pouzdrových šatech z čistého hedvábí a muži v dokonale padnoucích smokinách. V první části večera bylo jejím úkolem chodit mezi hosty s miskou naplněnou vonnou směsí, která prosycovala sál vůní hřebíčku a pomerančového oleje.

Její zaměstnavatelka, madame Tilly Munroová, jí předtím strčila misku do ruky a zašveholila: „Jak *exotická* vůně, drahoušku, velmi svůdná. Chodte po sále, dokud nevyprchá.“ Hedvábná černá róba madame Munroové nyní zašustila za jejími zády. „Ach, máte na tváři zlatou šmouhu, jak roztomilé.“ Vytáhla z kabelky pošíté korálky kapesník a setřela Margot barvu z líce.

„Merci, madame.“

Žena kormidlovala Margot do rohu z doslechu hostů. „Co se týče naší hry, dnes večer,“ pravila tlumeným hlasem, „je velmi důležité, abyste udělala přesně to, co vám řeknu.“

Margot se sevřel žaludek.

„Vous comprenez?“

Margot zkroušeně přikývla.

„Dobrá. Tak tedy, schováte se na balkoně nad bazénem. Těsně před půlnocí vytáhnete ze skryše za palmou revolver a ve chvíli, kdy začne ohňostroj, vystřelíte do vzduchu. Až najdou Peggyino tělo, musí se ze zbraně ještě kouřit. Jde o důkazy!“

„Opravdu si myslíte, že všechno dobře dopadne?“ otázala se Margot zdráhavě.

„Ale ovšem, drahoušku. A nyní jděte! Vytvořte našim hostům tu správnou atmosféru. Není to nádhera?“ Madame zatleskala dlaněmi v rukavicích a vrhla se kolem krku zaskočenému vévodovi z Windsoru, který se dostavil v doprovodu své manželky.

Margot se malinko zdržela, aby si prohlédla bývalého anglického krále a jeho ostýchavě se tvářící choť, jak se zdraví s hostitelkou a houfem oslňujících hostů v jejím závěsu. Věděla, že Munroovi jsou nesmírně bohatí, ale dotýkat se tak nenuceně bývalého panovníka...

Zatímco Margot procházela s vonnou miskou sálem, pokukovala po kulatém stole, v jehož středu stála váza s bílými liliemi, jejichž stonky nechala madame na tento večírek pozlatit.

Tilly Munroová byla velká milovnice nákladných překvapení. Loni při oslavě Dne pádu Bastily nechala vypustit bazén a naplnit ho nejlepším šampaňským značky Krug. Nikdo nezapomněl na fontánky kropící rozjařené hosty bublinkami, jež zanechávaly na jejich opálené pokožce, róbách a smokinzích lepkavou vrstvu dobré nálady.

Jak jinak přebít tuhle okázalost než nečekanou vraždou?

Toho dne ráno si madame Munroová zavolala Margot do svého pokoje, a zatímco se oblékala, vysvětlila jí, že někdo musí být během večírku zavražděn. „Nikdo si nikdy nepamatuje, co jsme jedli nebo pili – zda humra nebo křepelku, Krug nebo Dom Pérignon. Jediné momenty, které utkví v paměti, jsou ty zábavné.“

„Ale v-vražda, madam?“ vykoktala Margot. Copak se její zaměstnavatelka načisto pomátla?

„Neblázněte, drahoušku.“ Madame se naklonila k zrcadlu, aby si obtáhla oko černou linkou. „Nemám na mysli skutečnou vraždu. To jste si snad myslela...?“ Otočila se k Margot, a než si nanesla druhou linku, sjela ji pohoršeným pohledem. „Bude to fingovaná vražda.“

Margot poplašeně zamrkala. „Kdo –?“

„Peggy Schramburgová,“ pronesla madame pevně a pak už veselejším tónem pokračovala: „Ještě o tom neví. Oznámím jí to těsně před obědem. Ale vím, že má smysl pro legraci.“

Margot si v duchu položila otázku, jestli se *smysl pro legraci* vztahuje i na hraní role oběti vraždy.

„Usmějte se, Margot. Bez úsměvu vypadáte nevlídně, a to se na mladou ženu nehodí. Pamatujte, že je to pouze *hra*. Bude to senzace.“

Nyní už nastal večer a brzy dojde na uskutečnění bláznivého plánu její zaměstnavatelky. Margot těžce polkla a obrátila pozornost zpět k hostům – zvláště mademoiselle Schramburgové, stojící opodál. Štíhlá americká dědička měla na sobě smaragdově zelené večerní šaty s hlubokým výstřihem a obnaženými zády. Štrasové nášivky na rameňou a opasku odrážely světlo a její úhledné kadeře zdobila podobně upravená čelenka. Živě rozprávěla se ženou v modrých šatech pošítych korálky. „Tyhle květiny vypadají tak překrásně, jsou mnohem hezčí než přírodní lilie, nemyslíte?“

Mademoiselle vybrala z řady pohárů vyrovnaných s vojenskou přesností dvě sklenky šampaňského a jednu z nich podala lehce roztřesenou rukou druhé ženě. Obě dámy si přitukly a pak Peggy o krok ustoupila, aby mohla obdivovat představení, jež se ve vstupní hale začalo odehrávat. „Tilly má vždycky v rukávu schované nějaké překvapení,“ pronesla sevřeným hlasem. Všichni zvedli hlavy k místu, kde hlavní lustr nahradila visutá hrazda.

Jazzová kapela zahrála hlasitěji a strop osvítily reflektory. Drobná žena s nagelovanými tmavými vlasy, jež jí přiléhaly k lebce jako koupací čepice, a zelenými flitry nad víčky se postavila na hrazdu a rozhoupala tyč. Hrazda vyjela nahoru a akrobatka se začala za obdivných výkřiků publika pod sebou houpat stále výš.

Obzvláště ohromen byl monsieur Munro v oslnivě bílém smokingu a s rozvázaným motýlkem. Právě zabloudiv do haly a zamířil na druhý konec k madame Munrové, jež se zatím odpoutala od společnosti Windsorů. „Tady jsi, drahoušku. Ten zatracený motýlek mi nejde uvázat a –“ Zarazil se, když se nad ním zhoupala akrobatka s pažemi svěšenými dolů. Jak propnula svižné tělo, ukázalo se, že na sobě nemá trikot, ale bradavky jí zakrývají pouze flitry pošíité štrápce ve tvaru hvězdy.

„Zavři pusu, drahouši,“ pošeptala madam Munroová šokovanému manželovi. „Aby sis neposlintal sako.“

Diváci vzrušeně výskali. Hostitelčina ramene se dotkla čísi ruka v bílé rukavičce. Peggy Schramsburová ukázala na visutou hrazdu. „Co si vymyslíš příště, Tilly? Tohle je naprostá senzace. Neumím si představit, co dalšího jsi na dnešní soirée naplánovala.“

Madame obdařila mladou ženu nuceným úsměvem. „Och, opravdu?“

Margotinu pozornost upoutal vysoký tmavovlasý muž v doprovodu drobné elegantní ženy, který se právě zdřivil s ostatními hosty. Široká ramena nesl vzpřímeně, bílý

smoking mu dokonale seděl. Krátké vlasy měl sčesané dozadu a na spodním rtu mu visel nezapálený doutník. Hned ho poznala, byl to obchodní společník monsieura Munroa a bývalý milenec Peggy Schramburgové. Arogantní chlap – při minulých návštěvách ho slyšela, jak se při kouření u bazénu holedbá milostnými úspěchy a kontakty na německého kancléře. Žena po jeho boku měla matně růžové šaty z hedvábného šifonu, jehož vrstvy jí smyslně obepínaly tělo, a kolem ramen štólu z liščí kožešiny. S vyumělkovaným úsměvem se rozhlížela po sále, ale její tmavé oči zůstávaly chladné. Zdviženým obočím jako by svému společníkovi naznačovala, že by nejraději byla někde jinde.

„Herr Bloch, Coco, jsem tak šťastná, že se vám podařilo přijít,“ hlaholila madame. „Obávala jsem se, že to nestihnete.“

Peggy vedle ní zbledla.

„Bylo by ode mě nezdvořilé neukázat se tu, když mi váš manžel zaručil přednostní dodání látek,“ odvětil Herr Bloch. „A Coco mi byla po celé léto tak roztomilou hostitelkou, že jsem ji nedokázal připravit o tento fantastický večírek. Mademoiselle Schramburgová.“ Přikročil k Američance a zvedl si její ochablou ruku ke rtům. „Je mi potěšením. Vypadáte skvěle.“

Úplně strnulá si od něj nechala políbit ruku a očima bloudila po okolí. Pak dvakrát po sobě polkla, jako by potlačovala kašel. Margot nalila do sklenice vodu a mladé ženě ji podala.

Herr Bloch s doprovodem přešel na druhou stranu místnosti, aby se pozdravil s dalšími hosty.

Margot dál setrvala vedle mademoiselle pro případ, že by ještě něco potřebovala. Misku s vonnou směsí si přendala do druhé ruky, aby výpary nestoupaly ženě přímo pod nos. Madame Munroová ji sice ujistila, že má hru dobře promyšlenou, ale Margot doufala, že od svých

plánů vzhledem k rozjitřeným nervům mademoiselle upustí. Nebylo by od ní správné chtít po ní takovou věc.

Leda by Peggy Schramburgová byla prvotřídní herečka.

Margot si obě okouzující ženy prohlížela: jednu starší a vychytralou, druhou s nevinným pohledem plaché srny, jaký si mohou dovolit pouze ti nesmírně bohatí.

Dav odměnil akrobatku pochvalnými výkřiky a potleskem. Ta mezitím sklouzla po hrazdě a zůstala zavěšená pouze za jednu nohu. Její třpytící se ňadra se pohupovala nad hlavami diváků a nikdo od nich nedokázal odtrhnout zrak.

Monsieur Munro objal manželku kolem pasu. „Vezměte si z ní příklad!“ oslovil mladou Američanku. „Nikdo neumí uspořádat tak grandiózní večírek jako moje Tilly. Jen doufám, že se akciový trh udrží a Herr Bloch nepřestane kupovat mé látky. Víím, že se k vám zachoval hanebně, ale pamatujte, jakmile zvednete kotvy, tomu chlapovi dojde, jaký byl hlupák. Jenže byznys je zkrátka byznys, je to tak? Svět se musí točit dál.“ Monsieur Munro se zasmál, vtiskl své ženě polibek do zvlněných vlasů a natáhl se pro sklenici šampaňského.

Margot se nejprve domnívala, že Peggy je roztřesená kvůli té hře na vraždu, do které byla zatažena. Nyní ji ale napadlo, že hezká mladá žena myslí na něco úplně jiného. Znervóznilo ji setkání s bývalým milencem. Zaťatá čelist prozrazovala silné vnitřní napětí.

Sklenice o sebe ťukly a dědička, zřejmě už o něco klidnější, natáhla bledý labutí krk ke stropu. „Tilly, kdes sehnala tuhle úžasnou umělkyni?“

„Dohodil mi ji jeden z našich zahradníků, Gabriel. Věřila bys, že býval členem pařížské kočovné cirkusové společnosti?“

„Vážně?“ podivila se mademoiselle a ruka jí ohromně vzlétla k hrudi.

„Je to poklad, drahoušku. Ale není dobré pouštět si personál příliš k tělu. Každý by se měl držet svého kopyta.“

„Nu, mně je jedno, kdes ji vykotala, Tilly,“ vmísil se do hovoru monsieur Munro. „Moc se mi líbí!“ Spiklenecy na Peggy zamrkal a pak opět zvedl oči k akrobatce. Když znovu objal manželku kolem pasu, nepatrně sebou škubla a Margot se nedokázala rozhodnout, zda ta podrážděná reakce platila jejímu muži či mladší ženě.

Pomyslela na Gabriela a v duchu se přenesla přes terasu a bazén tam, kde nad živým plotem z vavřínových keřů vykukovala terakotová střecha zahradnického přístřešku. Je tam teď? Ráda by mu doručila lístek se vzkazem ještě před začátkem ohňostroje. Až bude mít z krku tu pitomou vraždu, doufala, že si s ní na útesech nad mořem vypije sklenku šampaňského. Zaměstnavatelé na důkaz svého vlastenectví dovolovali personálu, aby poté, co splnil své povinnosti, si i on připil na oslavu výročí pádu Bastily. Margot bývala obvykle příliš unavená, než aby se těch pijatyk účastnila, ale nyní ji přitahovalo to tajemné období, které Gabriel prožil od doby, co spolu chodili do školy, a fascinovaly ji historiky o cestách s cirkusem od Madridu po Istanbul. Nemohla se dočkat, až uslyší další.

Zastavila se a vdechla vůni, kterou roznášela. Poprvé jí budoucnost zavoněla příslibem radosti z objevování dalekých míst.

Kapela spustila další skladbu a sál dál nabízel oslňující přehlídku hedvábí, parfémů, kožešin a flitřů. Madame Munroová na Margot netrpělivě kývla a naznačila jí, aby pokračovala ve své voňavé misi. Přesunula se tedy dál, když tu koutkem oka zahlédla malého Maxima Laurenta navlečeného do miniaturního smokingu – určitě ho ušili na výslovné přání madame –, jak u vchodu zdraví s uličnickým úsměvem hosty, tmavé kučery sčesané

dozadu a uhlazené brilantinou. Ženám podával kytičky z rozmarýnu, tymiánu a levandule a ty si je vázaly kolem zápěstí červenými, bílými nebo modrými stužkami. Muži dostávali poupátka k zastrčení do klopky, ladící s kytičkami.

Maxime byl Gabrielův mladší bratr. Oba žili ještě s otcem v domku správce za živým plotem. Margot měla chlapce ráda a často se o něj starala, když jeho otec musel pracovat po setmění nebo o víkendu. Maxime miloval obrázkové knížky a Margot kvůli němu na vesnických trzích prohledávala stánky s použitými knihami, dokud nenašla nějakou levnou, kterou si s ním pak četla.

Zamířila k místu, kde stál. Když si jí všiml, oči mu zazjiskřily radostí. Sametový polštářek s poupaty mu vypadl z ruky a vrhl se jí kolem krku. „Ma-Ma.“

„Maxime!“ Klekla si, aby polštářek zvedla a zároveň posbírala z mramorové dlažby pár zbývajících kytiček. „Vypadáš úžasně!“ Políbila ho na obě tváře a objala ho.

Hoch si zívlnal a svěsil ramena. „Jsem ospalý. Odveď mě domů a přečteš mi pohádku?“

„Nemůžu, prcku. Musím pracovat.“ Zamračil se a ona ho štípala do tváře. „Odvedl jsi skvělou práci.“ Rozhlédla se kolem a došla k závěru, že ho nikdo nebude postrádat. Většina hostů popíjela už druhou nebo třetí sklenku šampaňského. „Měl bys běžet domů.“

„Ale... madame –“ Vypadal, že se rozplácne.

„Pššš, Maxime.“ Stiskla mu ruce. Přes rameno viděla madame Munroovou, jak si bere další pohár šampaňského a s jedním z amerických spisovatelů z vesnice zkouší kroky charlestonu. Margot ty lidi často vídala v kavárně, jak se sklánějí nad šálkem kávy ráno a sklenicí pastisu s anýzovou příchutí odpoledne. Bavili se spolu a s místními o politice, navzájem si předčítali ze svých rukopisů, líně popíjeli a cosi škrábali do svých v kůži vázaných zápisníků. Vzpomněla si na svůj deník nahoře v pokoji – s láskou

uchovávaný narozeninový dárek od maminky – a jeho prázdné stránky.

Odvedla dítě k zadnímu vchodu. „Jdi domů, Maxime.“ Políbila ho na temeno hlavy.

„Margot!“ prořízl vzduch hlas madame.

Margot si stoupla do dveří, aby zakryla chlapce před jejím pohledem, sáhla do kapsy zástěry a vyndala lístek. „Můžeš to předat Gabrielovi? Ale prosím nikomu jinému o tom neříkej.“ Políbila ho na hebkou tvářičku, vonící čerstvě posekanou trávou a mýdlem. „Je to naše tajemství.“

„*Promis juré.*“ Zvedl buclatou ruku a vystrčil malíček.

„Děkuju, a teď už upaluj.“

Hoch vyběhl ven, prohnal se kolem bazénu, zamával jí lístkem v upoceně dlaní a zmizel ve tmě. Margot stále svírala polštářek. Odložila ho do výklenku a vrátila se ke své práci.

Neúnavná akrobatka se nepřestávala otáčet pod stropem a večerním vzduchem se nesly zvuky hudby a živé konverzace. Nádherně oblečené ženy se dožadovaly pozornosti ošuntělých spisovatelů a uhlazených politiků. Na safírové hladině bazénu se odrážely tisíce světél, oceán pod útesy byl inkoustově černý. Margot si vzrušeně vzdychla, omámená náhlým přívalem štěstí.

Měla za sebou typický horký červencový den na Azurovém pobřeží, ale nyní jí tvář ofoukl ostrý náraz letního mistrálu, ohlašující změnu počasí.

Krátce před půlnocí se Margot podle pokynů skrčila za palmou v květináči na balkoně vily, odkud měla dobrý výhled na mademoiselle Schramburgovou.

Podívala se na hodinky, které jí půjčila madame Munroová: bylo 23:56. Za čtyři minuty na balkon vklouzne americká dědička zahalená hedvábím a vůní parfému, zatřepe loknami a –

Nyní ale nezbývá než čekat.

Otevřenými dveřmi sem zazníval smích a cinkání skleniček, krajkové záclony vlály ve větru. Obvykle by je narovnála a svázala stuhou, ale madame ji instruovala, aby zůstala na svém místě. Nemohla si dovolit neuposlechnout.

Zavrtěla se, aby jí nezdřevněly nohy, a natáhla do plic vůni bylin na útesech. Slaný vítr od moře bičoval pobřežní skály a ohýbal cypřiše v aleji. Šumění fontán na obou stranách bazénu ji uklidňovalo.

23:58.

Náhle zaslechla hvizd. Zatajil se jí dech. Ne, nebyl to pták. Když pohlédla do zahrady, za vavřínovým plotem zmizel stín. Je tam, čeká na ni.

23:59

Američanka vyšla z jídelny na balkon a zapálila si cigaretu. Za ní se objevil muž v bílém smokingu, Herr Bloch. Či snad monsieur Munro? Oba byli statní a tmavovlasí – ze svého úkrytu Margot muže nepoznala, a navíc k ní byl otočený zády.

Zarazila se. Tohle nebylo v plánu.

Muž dívce něco polohlasem pošeptal. Margot napínala uši. Pak chytil mademoiselle za ruku. „Neměla jste –“

Vytrhla se mu. „Nechte mě. Tohle vám neprojde –“

Muž zašel dovnitř a žena odhodila cigaretu přes zábradlí balkonu. Zvedla ruku ke svému dlouhému krku a chytila se za něj. Obnažená záda jí strnula napětím.

Margot očekávala, že se k ní Američanka otočí obličejem, ale ta nehybně zírala na moře, jako by po něčem pátrala.

Margot sáhla po revolveru ukrytém za palmou, opřela jeho studenou hlaveň o palec a zvedla zbraň k nebi.

Prásk!

Na obloze vybuchla světla ohňostroje a rozprskla se na stovky stříbrných hvězdiček. Krásná mladá dívka něco ne-

zřetelně zamumlala a svezla se k zemi. Hedvábná látka se jí rozprostřela kolem boků.

Na terakotových dlaždicích se šířila kaluž krve vytékající dříve z hlavy. Šokovaná Margot s vytřeštěnými očima zírala na bezvládné tělo.